

ville? Han sagde da endelig: Det skal jeg svare den ærede Forespørger paa med faa Ord. Det, vi Agrarer ville, er at faa overført nogle af de Byrder, der hvile paa os, paa andre Dele af Samfundet, der hidtil ikke have haft nogen Byrde til Staten. Det er egentlig Forklaringen af, hvad ogsaa disse Forslag tilsigte. Jeg tror ikke, det kan bestrides, at det er de to Ting, man vil opnaa. Mange synes, at den paagældende sjællandske Bondes Udtalelse var skarp og egentlig talt nær ved at være brutal. Jeg siger, at den var aldeles korrekt, den ramte akkurat Hovedet paa Sømmet, den sagde neppe mere eller mindre end det, man vilde. Det kan ikke nytte at skjule, at naar man vil, som jeg vil, og som alle ville — det haaber jeg i alt Fald — lette Hartkornet for nogle af dets Byrder, og vi ingen Guldgrube have, hvorfra vi kunne hente et ubegrænset Antal Penge, ere vi nødte til at søge andre Udveje. Det er en given Sag, at naar vi ville det første, maa vi ogsaa ville det andet, saa maa vi søge at faa Skatteindtægter af de Dele af Samfundet, der hidtil ikke have ydet noget direkte til Staten, og hvorfra største Parten vel nok kan siges at have den bedste Skatteevne.

I de to Ting er jeg ganske enig med Kommissionen. Men saa spørger jeg: Hvorfor i alle Guders Navn skal man gaa alle disse uendelige Krogveje for at naa et Resultat, der kan naas paa en overordentlig simpel Maade, naar blot man vil kaste alle de Ting over Bord, som man kunde kalde — jeg vil ikke bruge et Udtryk, som man bruger i det daglige Liv, Hokuspokus — men noget lignende. Jeg synes, det ligger lige for, „snublende nær“, som jeg udtalte ved 1ste Behandling af disse Skattelove, at Staten tager nogle af de Udgifter fra Kommunerne, som egentlig ere Statsudgifter mere end Kommuneudgifter. Jeg synes, det var den allernaturligste Maade at lette Hartkornets kommunale Byrder paa. Men vil man ikke det — jeg er, som sagt, Opportunist, jeg gaar med til, hvad der kan vinde Tilslutning — ser jeg dog ikke, hvorfor man saa ikke vil tage den Skat, man behøver, direkte hvor den findes, og føre den direkte derhen, hvor den skal bruges. Jeg synes, det er den sim-

pleste Sag af Verden. Jeg antager, at vi alle for nogle Aar siden læste med Interesse Professor Falbe Hansens Udkast til en Skattereform, som han kaldte „Indtægtskilde-Beskatningen“. Jeg læste den i alt Fald med stor Interesse, og Interessen voksede, da jeg i Foraaret 1898 fik Landstingets Beretning om Skattelovenes Behandling i Hænde og saa, at Landstinget havde optaget en Del af dette Beskatningssystem, idet det samtidig fremhævede ikke alene Fordelene, men ogsaa Manglerne derved i Modsætning til eller i Sammenligning med det System, som vi her have, der efter mit Skøn er saa ganske urimelig indviklet. Som jeg har sagt et Par Gange, skønner jeg ikke, at der vindes noget, der tilnærmelsesvis staar i Forhold til de Bryderier og Genvordigheder, Udgifter og Omlægninger paa alle Omraader, som dette Forslag fører med sig, og det skal jeg nu nærmere begrunde.

Jeg gik ud fra, at vi vare enige om, at de to Ting vilde man: lette Hartkornets Byrder navnlig over for Kommunerne, og lægge Skat paa den Del af Befolkningen, hvis Indtægter vare af en saadan Beskaffenhed, at de ikke hidtil have været ramte af nogen Skat til Staten. Forslaget, som det her foreligger, gaar jo ud paa at henføre til Landets Kommuner et aarligt Beløb af 6,669,000 Kr., til Landets Kommuner — vel at mærke i Landdistrikterne. Det er stadig Landdistrikterne, jeg har for Øje, det er stadig Landdistrikterne, vi maa se paa, naar vi tale om Skattereformer paa det Grundlag, som jeg har nævnt. Jeg tror, vi gøre klogest i at se bort fra alt det øvrige. Det er jeg i hvert Fald tilbøjelig til ved det Grundlag, hvorpaa jeg tænker mig en Skattereform ordnet. Der overføres til Landdistrikterne, altsaa Sognekommuner og Amtskommuner 6,669,000 Kr. Men hvor komme alle de Penge fra? Omtrent Halvdelen af Beløbet kommer fra Landdistrikterne selv. Saa vidt jeg kan se, og jeg antager, det er rigtigt, er man i Skattekommisionen gaaet ud fra, at 37,7 pCt. af den samlede Formue- og Indtægtsskat, der andrager 8,280,000 Kr., udredes i Landdistrikterne, saa at de 3,122,000 Kr. komme fra selve de Landdistrikter, hvis Skatter man vil